

En ressourcedag på vejen mod nye plankulturer

- refleksioner over dagens metoder

Af Eva Christensen, evachris@ruc.dk, ph.d.-stipendiat fra RUC og arbejder med story-telling som strategisk redskab i borgerinddragelse, place-branding og -identitetsprocesser.

Rustikke bjælkelofter og rødakerede café-møbler. Croissant-krummer, kaffeduft og kommunebilledlotteri i super-størrelse. Musikalske samtale-pauser og spidskompetente foredrag: Seminaret *Kom godt i gang med kommuneplanen 2009* stod i dialogens og inspirationens tegn, og Mogens Dahls nyrenoverede koncertsal på Islands Brygge var ladet med god stemning, da Plan09 og Zentropa Interactions åbnede dørene for omkring 170 spændte byplanlæggere.

Co-creation

Målet med dagen var at styrke netværkene mellem de 98 kommuner og at sætte skub i vidensdelingen ved hjælp af metoder fra arbejdsprincippet *co-creation*. Co-creation kan oversættes til noget i retning af 'at dele det man skaber'. Indenfor moderne virksomhedsledelse er det for hvad man på godt dansk vil kalde en mega-trend. Ideen er, at det betaler sig at åbne sluserne mellem vidensområder, der traditionelt er adskilte, og at bruge andres viden – ikke mindst den der er forskellig fra ens egen. Det handler om at turde bygge videre på andres opfindelser, at give ejerskabet over sine egne ideer fra sig og at grave guld uden for de velkendte indercirkler. Co-creation er et såkaldt *Open Innovation Principle*, og seminaret var et tilbud om at tage det med sig hjem og bruge det i arbejdet med kommuneplanlægningen.

Rum til dialog

Seminaret gik altså ud på at udfordre deltageres færdigheder som *co-creators*. Til det formål havde Zentropa Interactions tilrettelagt en række forskellige dialogiske rum.

Et af de mere eksperimenterende rum var *bloggen* – en væghængt papirversion af den velkendte net-blog. Her skulle man nedkradse de spørgsmål, man gerne ville have svar på i løbet af dagen: ”*Kan vores projekt vække andres nysgerrighed? Hvilke gode råd er der til at øge den politiske involvering i planlægningen? Hvor finder jeg inspiration til borgerinddragelse?*”. Herefter var ideen at kommentere og skrive videre på hinandens blogs. Det var ikke lige netop her, at vi for alvor sprang ud som kompetente co-creators, men der kom en masse nysgerrig dialog ud af det.

Et helt andet slags dialogisk rum var *barrierespillet* – en slags tænketank på brætspilsform: ”Skriv en udfordring på et kort og læg det på spillepladen. I det øjeblik kortet er på bordet, er udfordringen i spil – og dermed fælles!”, lød instruktionen. Og herfra gjaldt det så om at kaste så mange forskellige øjne som muligt på udfordringerne, finde barrierer for hinandens løsninger, udtænke nye løsninger på barriererne – og så videre. Spillet i sig selv var inspirerende og produktivt. Men det pegede også på en stor udfordring, nemlig at et skabende fællesskab altid bygger på *et kommunikativt fællesskab*. Hvis man ikke tager sig tid til at finde ud af, hvad de andre mener med det de siger, er det let at tale forbi hinanden. Hvad betyder f.eks. ordet 'landsby' helt præcist i netop denne sammenhæng? Co-creation kræver med andre ord, at man etablerer et *fælles sprog*.

Fortæl de gode historier - og de dårlige

En anden central pointe i co-creation er, at man ikke skal holde sine dårlige erfaringer for sig selv. Tværtimod skal man få de 'knaster', der volder vanskeligheder frem i lyset, så andre kan lære af dem og hjælpe med at høvle dem til. Det enkle budskab lyder: Fortæl de gode historier – men fortæl også de dårlige! Denne vanskelige disciplin blev trænet på seminaret, da Jens Hedegaard sidst på dagen fortalte om Holbæks meget effektive kommuneplan-proces. Denne succesfortælling fik nemlig ikke lov at stå udfordret hen: Den blev midtpunkt i en nervepirrende retssag, hvor 'anklager' Susanne Birkeland (Furesø) og 'forsvarer' Henrik Villadsen (Skive) satte planchefen under krydsforhør. Med humor, respekt og listige spørgsmål som ”*Hvordan kan I både trække på de gamle administrative grænser og skabe en ny og samlet kommune?*” blev Holbæk-fortællingen foldet ud, så både knasterne og guldet kom til syne. Og selvom der aldrig blev fældet en egentlig dom, stod det klart, at retssagen som metode er særdeles velegnet til at få en hel forsamling ud på kanten af stolesæderne og ind i kampen for at dele deres holdninger med hinanden.

Også på workshoppen om *prioriteringsmapping* kom der for alvor gang i fortællingerne. Her skulle grupper på rekordtid enes om at prioritere gode ideer om alt fra borgerinddragelse til revitalisering af landsbyer – og det fik i den grad skruet op for at speed-fortælle om både gode og dårlige erfaringer fra ens bagland. Workshoppen viste meget tydeligt, at både udfordringer og løsninger afhænger af øjnene der ser. Og vigtigst af alt mindede den om, at de kreative resultater ikke dukker op, når der kæmpes om ordet – men når man giver tid og plads til at undersøge de tilstedeværende forskelligheder.

Dagen bød derudover på kompetente indslag af mere traditionel slags: Marie Stærke (Borgmester i Køge) holdt foredrag om politikernes rolle i byplanlægningen og Tove Frederiksen (Københavns Kommune) delte ud af sine værdifulde erfaringer fra projektstyringen af Amager Strandpark.

På den måde spændte dagen vidt, samtidig med at den holdt et klart fokus. Både frokosten (der bestod af fire forskellige tema-buffeter) og det samlede program tilbød noget for enhver smag. Kunne man alligevel ønske sig *mere* af dagen – så var det bedre tid til at fordøje den undervejs: Programmet gav plads til at afprøve mange metoder, men ikke tid til at reflektere over metoderne, forstå dem i forhold til den overordnede idé med co-creation og at forholde dem til den praktiske virkelighed, der venter i hver kommune.

Seminaret kan dog kun betegnes som en succes. Dagen var en faglig wellness-oplevelse, hvor man kunne håndplukke ideer, lade sig inspirere og nyde følelsen af at være en del af et stærkt netværk. En ressourcedag på vejen mod nye plankulturer og gode kommuneplaner.